

WL 10-238/2019

UNIWEZYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY

ul. Mikulicza-Radeckiego 7

50-370 Wrocław

tel. 71 784 01 05, 71 784 15 02

Appendix 5
to Resolution No. 15630
of Senate of Wrocław Medical University
of 30 March 2016

-Kroto-

Syllabus 2019/2020

Description of the course

Module/Course	SOCJAL DENTISTRY	Group of detailed education results	
		Group code G	Group name Law- and organization-related aspects of medicine
Faculty	Dentistry		Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Major	Dentistry		KANCELARIA OGÓLNA
Specialties	not applicable		Wpl. 28-06-2019
Level of studies	Uniform magister studies X *		
Form of studies	full-time X part-time X		
Year of studies	II	Semester	Winter X
Type of course	obligatory X		
Course	basic X		
Language of instruction	English X		

* mark with an x

Number of hours

Form of education

Unit teaching the course	Lectures (L)	Seminars (SE)	Auditorium classes (AC)	Major Classes – not clinical (MC)	Clinical Classes (CC)	Laboratory Classes (LC)	Classes in Simulated Conditions (CSC)	Practical Classes with Patient (PCP)	Specialist Classes – magister studies (SCM)	Foreign language Course (FLC)	Physical Education obligatory (PE)	Vocational Practice (VP)	Self-Study (Student's own work)	E-learning (EL)

Winter Semester

Chair and Department of Hygiene		35												90	
---------------------------------	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--

Summer Semester

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TOTAL per year:

Chair and Department of Hygiene		35												90	
---------------------------------	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--

Educational objectives (max. 6 items)

- C1. Familiarity with basics of hygienic way of life, studying and work, hand hygiene.
- C2. Familiarity with basics of epidemiology, population health status indicators, kinds of epidemiological studies, deriving conclusions from epidemiological observations.
- C3. Familiarity with importance of health promotion and illness prophylaxis in public health, importance of vaccination. Familiarity and understanding phenomena belonging to environmental health and environmental epidemiology (dose-effect, dose-response relationship; risk assessment).
- C4. Familiarity with infectious and civilization-related diseases (including caries, circulatory system diseases, cancer) - in the whole world and in Poland.
- C5. Familiarity with demographic indicators, their connection to health phenomena in populations and enforcing prophylactic measures.
- C6. Familiarity with health-driven diet and importance of diet in diseases prophylaxis and development (caries, circulatory system diseases, gastro-intestinal tract diseases, cancer).

Education result matrix for module/course

in relation to verification methods of the intended education result and the type of class

Number of course education result	Number of major education result	Student who completes the module/course knows/is able to	Methods of verification of intended education results (forming and summarising)	Form of didactic class **enter the abbreviation
K 01	G.W1.	Describes the demographic structure of the population, on that basis identifies the health problems of the population; defines risk, is able to assess	During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. determine which factors influence on the state of health of	SE

		epidemiological status of a country.	the population and the prevalence of diseases; determinate and calculate of the indicators of the status of population health/for given data/.	
K 02	G.W2.	Defines the objectives of primary and secondary prevention, knows how to construct simple programs and recommendations for health promotion and selected specifically to the needs of epidemiological problems diagnosed.	During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. discusses and / or recognizes examples of primary and secondary prevention; explains the importance of nutrition and lifestyle in the prevention and development of diseases.	SE
K 03	G.W3.	Uses statistical data, can interpret the data, provide conclusions, and define the objectives of surveillance and epidemiological control.	During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. interpret the given data, provide conclusions, and define the objectives of surveillance and epidemiological control.	SE
K 04	G.W4.	Is able to design epidemiological study, its aims, collect information on the risk factors for infectious and chronic diseases. Plans preventive activities at different levels of prevention.	During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. on the basis of the given data and the indicated research purpose, it is able to plan an appropriate epidemiological study.	SE
K 05	G.W7.	Knows the organizational and legal aspects of the functioning of the health care system.	During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. describes the functioning of the Polish dental care system, its advantages and disadvantages, compares it with systems operating in other countries.	SE
K 06	G.W13.	Uses the statistical data, knows how to properly choose source works and professional literature, knows hospital hygiene and workplace.	During his own work and during classes, the student is able to use demographic and literature sources, presents a paper or a presentation on a given topic During the oral answers, presentations, written tests and exam student can explain indicated issues eg. identifies the causes and effects of nosocomial infections, discusses the rules and stages of hygienic washing and disinfection of hands as well as the most common mistakes made, discusses the rules for the utilization of hospital waste; discusses the principles of prevention in the workplace.	SE
S 01	G.U1.	Based on the source data, calculates the health indicators of the population, Calculates the risk of developing in people exposed to the risk factors.	During the oral answers, written tests and exam calculates the indicators of population health status, estimates the risk : calculates absolute risk, relative risk, odds ratio, attributable risk and gives interpretations of the obtained results /for the given data/.	
S 02	G.U2.	Observes the principles of working with biological and	During the oral answers, presentations, written tests and	SE

		<p>infectious material, adheres to the principles of segregation and disposal of medical waste.</p>	<p>exam student can explain indicated issues eg. presents the principles of work with infectious and biological material, the rules and stages of hygienic washing and disinfection of hands as well as the most common mistakes made, discusses the rules for the utilization of hospital waste.</p> <p>On practical exercises; is able to perform the correct procedure for washing/disinfect hands.</p>	
C 01		<p>Create pro-health behaviors, actively participates in didactic process and different forms of activities: discussion, presentation preparation, group work.</p>	<p>The student shows a pro-health attitude, actively participates in different forms of activities / observation of the student's attitude/.</p>	SE

** L - lecture; SE - seminar; AC - auditorium classes; MC - major classes (non-clinical); CC - clinical classes; LC - laboratory classes; SCM - specialist classes (magister studies); CSC - classes in simulated conditions; FLC - foreign language course; PCP practical classes with patient; PE - physical education (obligatory); VP - vocational practice; SS - self-study, EL - E-learning.

Please mark on scale 1-5 how the above effects place your classes in the following categories: communication of knowledge, skills or forming attitudes: **Knowledge: 5, Skills: 4, Social competences: 4**

Student's amount of work (balance of ECTS points)

Student's workload (class participation, activity, preparation, etc.)	Student Workload (h)
1. Contact hours:	35
2. Student's own work (self-study):	90
Total student's workload	125
ECTS points for module/course	3.0

Comments: not applicable

Content of classes (please enter topic words of specific classes divided into their didactic form and remember how it is translated to intended educational effects)
Lectures – not applicable

Seminars

1. Hygiene and health promotion, aims and tasks of epidemiology. Epidemiological sciences. Population health indicators. Demographic phenomena. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
2. Types of epidemiological studies (descriptive, analytical, ecological, clinic-control, cohort, case studies).
3. Experimental studies. Common mistakes in epidemiological studies. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
4. Epidemiology of selected non-infectious diseases (cancers, circulatory system diseases - caries and periodontal disease as a risk factors. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
5. Basic rules of food hygiene and diet. Calculating of energetic demand. Basic metabolism, activity-related metabolism. Nutrients' role. Diet as prevention and development factor of oral diseases. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
6. Disturbances in human nourishment (obesity, malnutrition, deficiency minerals and vitamins). (2,3 lesson hours =1h 45 min) Classes with TANITA-weight to measure body composition.
7. Environmental epidemiology. Environment and health. Exposure and dose. Dose-effect and dose-response relationship, risk assessment. Specific factors in environmental epidemiology and occupational medicine. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
8. Exercises in using medical literature. Lifestyle and diet. Independent acquiring and presentation of knowledge concerning diet, hygiene and prophylaxis. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
9. Epidemiology of infectious diseases. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
10. Colloquium. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
11. Indoor air pollutions. Housing-environment. Environmental health hazards at home and work. Sick Building Syndrome and Building Related Illness. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
12. Chosen examples of successes in diseases prophylaxis. National program for neural tube defects (NTDs) prevention. Guidelines for using vitamin D. Vaccinations - the role and importance. Vaccination programs. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
13. Workplace hygiene guidelines for medical occupations - especially in the dental office. Hands hygiene. Washing and disinfection of hands. "Dirty hands diseases" - exercises using lamps. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
14. External environmental factors affecting the body's functioning, with particular emphasis on natural factors. (2,3 lesson hours =1h 45 min)
15. Making up failed colloquia and missing classes. (2,3 lesson hours =1h 45 min)

Practical classes – not applicable
Other – not applicable

Basic literature (list according to importance, no more than 3 items)

1. Bonita R, Beaglehole R, Kjellström T. *Basic Epidemiology*. 2 ed. Geneva: World Health Organization; 2006 [Available from: http://whqlibdoc.who.int/publications/2006/9241547073_eng.pdf]
2. Dietz E, Badavina R. *Safety Standards and Infection Control for Dental Hygienist* Albany, NY: Delmar; 2002
3. Chattopadhyay A. *Oral Health Epidemiology. Principles and Practice*. Sudbury, MA: Jones & Bartlett Publishers; 2011

Additional literature and other materials (no more than 3 items)

1. *Atlas of Health in Europe*. 2 nd ed. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2008
2. Hill MK. *Understanding Environmental Pollution*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press; 2010
3. Truswell AS. *ABC of Nutrition*. 4th ed. London: BMJ Publishing Group; 2003

Didactic resources requirements (e.g. laboratory, multimedia projector, other...)

Exercise room equipped with multimedia projector and portable computer.

Preliminary conditions (minimum requirements to be met by the student before starting the module/course)

Basic knowledge in the fields of: Human anatomy, Basic medical chemistry, Public health.

Conditions to receive credit for the course (specify the form and conditions of receiving credit for classes included in the module/course, admission terms to final theoretical or practical examination, its form and requirements to be met by the student to pass it and criteria for specific grades)

1. Presence in all of seminars, alternatively: studying independently missing topics and making up the missing classes (no more than 2).
2. Active participation in seminars and group-work.
3. Positively passing all unannounced short tests during seminars.
4. Positively passing written colloquia - open questions; open answers questions demanding: naming, defining, explaining, filling in; problem tasks; calculation tasks; interpreting calculation results and external data.
5. Preparing and presenting at least 1 presentation concerning assigned topic.
6. Exam: written form - test.

Grade:	Criteria (only for courses/modules ending with an examination)
Very Good (5.0)	<p>At least 90% correct test questions answers.</p> <p>Very good mastering of topics covered in seminars and by basic and additional sources. Unrestrained covering problems of social dentistry, hygiene and epidemiology. Good understanding and diligent explaining of interactions and connections between determined (risk) factors and health phenomena. Interpretation of external data and fluent solving problems and fulfilling complicated tasks.</p>
Good Plus (4.5)	<p>At least 85% correct test questions answers.</p> <p>Very good mastering of topics covered in seminars and by basic and additional sources. Good understanding problems of social dentistry, hygiene and epidemiology. Proper interpretation of external data and fluent solving problems and fulfilling tasks.</p>
Good (4.0)	<p>At least 75% correct test questions answers.</p> <p>Good mastering of topics covered in seminars and by basic and additional sources. Proper interpretation of external data and solving of most problems and fulfilling most tasks.</p>
Satisfactory Plus (3.5)	<p>At least 70% correct test questions answers.</p> <p>Good mastering of topics covered in seminars and by basic sources. Interpretation of external data and solving basic, simple problems and fulfilling basic, simple tasks.</p>
Satisfactory (3.0)	<p>At least 60% correct test questions answers.</p> <p>Sufficient mastering of topics covered in seminars and by basic sources. Solving basic, simple problems and fulfilling basic, simple tasks.</p>

Name and address of module/course teaching unit, contact: telephone and e-mail address:

Chair and Department of Hygiene, Faculty of Medicine, Wrocław Medical University

7 J. Mikulicza-Radeckiego street, 50-345 Wrocław

T: +48 71 7841502, F: 71 7841503

E: wl-10@umw.wroc.pl

Coordinator / Person responsible for module/course, contact: telephone and e-mail address:

Prof. dr hab. Krystyna Pawlas

T: +48 71 784 15 01

E: krystyna.pawlas@umed.wroc.pl

List of persons conducting specific classes:

full name	degree/scientific or professional title	discipline	performed profession	form of classes
Krystyna Pawlas	Profesor	Health sciences	Academic teacher	Seminars
Agata Kawalec	Doktor	Medical sciences	Academic teacher	Seminars
Jakub Krzeszowiak	Doktor	Health sciences	Academic teacher	Seminars
Anna Kawalec	Lekarz	Medical sciences	PhD student	Seminars
Małgorzata Chowaniec	Lekarz	Medical sciences	PhD student	Seminars
Fryderyk Menzel	Lekarz	Medical sciences	PhD student	Seminars

Date of Syllabus development

26 June, 2019

Syllabus developed by
Iwona Markiewicz-Górka, PhD

Signature of Head of teaching unit

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

KATEDRA ZARZĄDZANIA HIGIENY

Kierownik

prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Signature of Faculty Dean

.....

Syntezat 2019/2020

Opis przedmiotu kształcenia

Nazwa modułu/przedmiotu	STOMATOLOGIA SPOŁECZNA	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy	Nazwa grupy: Prawne i organizacyjne aspekty medycyny G
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny		Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu KANCELARIA OGÓLNA
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny		
Specjalności	nie dotyczy		Wpt. 28-06-2019
Poziom studiów	jednolite magisterskie X*		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne X		
Rok studiów	II	Semestr studiów	zimowy X
Typ przedmiotu	obowiązkowy X		
Rodzaj przedmiotu	podstawowy X		
Język wykładowy	angielski X		

* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na x

Liczba godzin

Forma kształcenia

Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminary (SE)	Ćwiczenia audytorijne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														

Katedra i Zakład Higieny

Katedra i Zakład Higieny	35												90	
--------------------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--

Semestr letni:

Katedra i Zakład Higieny	35												90	
--------------------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--

Razem w roku:

Katedra i Zakład Higieny	35													
--------------------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1. Znajomość podstaw higienicznego trybu życia, nauki i pracy, znajomość zasad higieny rąk.
- C2. Znajomość podstaw epidemiologii, mierników stanu zdrowia populacji, rodzajów badań epidemiologicznych, wyprowadzania wniosków z obserwacji epidemiologicznych.
- C3. Znajomość znaczenia promocji zdrowia i profilaktyki chorób w zdrowiu publicznym, znaczenie szczepień ochronnych. Znajomość, rozumienie zjawisk z dziedziny zdrowia środowiskowego i epidemiologii środowiskowej (zależności dawka-efekt, dawka-odpowiedź, ocena ryzyka).
- C4. Znajomość epidemiologii chorób infekcyjnych i cywilizacyjnych (w tym m.in. próchnicy, chorób układu krążenia, nowotworów) – Świat a Polska.
- C5. Znajomość wskaźników demograficznych, ich wpływu na występowanie zjawisk zdrowotnych w populacji oraz na podejmowanie działań profilaktycznych.
- C6. Znajomość zasad racjonalnego żywienia i znaczenia diety w profilaktyce i rozwoju chorób (próchnicy, chorób układu krążenia, układu pokarmowego, nowotworów i innych).

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	G.W1.	Opisuje strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie ocenia problemy zdrowotne populacji; określa ryzyko zachorowania.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśniać wskazane zagadnienie np. określić od jakich czynników zależy stan zdrowia populacji i rozpowszechnienie chorób; podać i obliczyć mierniki ryzyka i stanu zdrowia populacji /dla podanych danych/.	SE

W 02	G.W2.	Opisuje cele pierwotnej i wtórnej profilaktyki, umie skonstruować proste programy i zalecenia promocji zdrowia i właściwie dobrać do potrzeb zdiagnozowanych problemami epidemiologicznymi.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. podaje i/ lub rozpoznaje przykłady profilaktyki pierwotnej i wtórnej; wyjaśnia znaczenie żywienia i stylu życia w profilaktyce i rozwoju chorób.	SE
W 03	G.W3.	Korzysta z danych statystycznych, interpretuje dane, wyprowadza wnioski, wytycza cele nadzoru i kontroli epidemiologicznej w konkretnie opisanych sytuacjach.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. zinterpretować podane dane, podać wnioski, określić cele nadzoru i kontroli epidemiologicznej.	SE
W 04	G.W4.	Konstruuje plan badań epidemiologicznych, określa ich cel, zbiera informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych. Planuje działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. na podstawie podanych danych i wskazanego celu badań potrafi zaplanować odpowiednie badanie epidemiologiczne.	SE
W 05	G.W7.	Zna aspekty organizacyjne i prawne funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. opisuje funkcjonowanie polskiego systemu opieki stomatologicznej, jego wady i zalety, porównuje z systemami funkcjonującymi w innych krajach.	
W 06	G.W13.	Posługuje się danymi statystycznymi, umie właściwie dobrać prace źródłowe i literaturę fachową zna higienę szpitalną i miejsca pracy.	Podczas pracy własnej i na zajęciach potrafi korzystać ze źródeł demograficznych i literaturowych, przedstawia referat, prezentacje na zadany temat. Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. określa przyczyny i skutki zakażeń szpitalnych, podaje zasady i etapy higienicznego mycia i dezynfekcji rąk oraz najczęściej popełniane błędy, zasady utylizacji odpadów szpitalnych; podaje zasady profilaktyki na stanowisku pracy.	SE
U 01	G.U1.	Na podstawie danych źródłowych oblicza mierniki stanu zdrowia populacji. Oblicza ryzyko zachorowania u narażonych na dane czynniki ryzyka.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie oblicza mierniki stanu zdrowia populacji, szacuje ryzyko: oblicza ryzyko wzajemne bezwzględne, iloraz szans, ryzyko przypisane ekspozycji oraz podaje interpretacje uzyskanych wyników /dla podanych danych/.	SE
U 02	G.U2.	Przestrzega zasad pracy z materiałem biologicznym i zakaźnym przestrzega zasad segregacji i utylizacji odpadów medycznych.	Podczas odpowiedzi ustnej, kartkówek i kolokwiów pisemnych oraz na egzaminie potrafi wyjaśnić wskazane zagadnienie np. przedstawia zasady pracy z materiałem zakaźnym i biologicznym, określa przyczyny i skutki zakażeń szpitalnych, podaje zasady i etapy higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zasady utylizacji odpadów szpitalnych. Na ćwiczeniach praktycznych; potrafi przeprowadzić prawidłową procedurę mycia/dezynfekcji rąk.	SE
K 01		Kreuje postawę prozdrowotną, aktywnie uczestniczy w programie	Wykazuje postawę prozdrowotną. Aktywnie uczestniczy w różnych	SE

		dydaktycznym, chętnie bierze udział w różnych formach zajęć: dyskusja, przygotowanie prezentacji, praca w grupach.	formach zajęć /obserwacja postawy studenta/.	
--	--	--	--	--

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorystyczne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: **Wiedza: 5, Umiejętności: 4, Kompetencje społeczne: 4.**

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	35
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	90
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	125
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	3,0

Uwagi: nie dotyczy

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)
Wykłady – nie dotyczy

Seminaria

1. Higiena i promocja zdrowia, cele i zadania epidemiologii - podstawowe pojęcia. Podział nauk epidemiologicznych. Mierniki zdrowia populacji. Zjawiska demograficzne. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
2. Epidemiologia i profilaktyka próchnicy i innych chorób jamy ustnej. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
3. Typy badań epidemiologicznych (badanie opisowe, analityczne: ekologiczne, kliniczno-kontrolne, badanie przypadków, kohortowe; badania eksperymentalne) – przykłady badań związanych ze stomatologią. Potencjalne błędy w badaniach epidemiologicznych. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
4. Epidemiologia chorób przewlekłych niezakaźnych (choroby układu krążenia, nowotwory) (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
5. Zasady higieny żywności i żywienia. Obliczanie zapotrzebowanie energetycznego, Podstawowa i ponadpodstawowa przemiana materii. Rola składników pokarmowych. Dieta, a profilaktyka i rozwój w chorobach jamy ustnej (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
6. Zaburzenia stanu odżywienia organizmu człowieka (otyłość, niedożywienie, niedobór składników mineralnych i witamin). (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min) ćwiczenie z TANITĄ / wagą do pomiaru składu ciała/
7. Czynniki środowiska zewnętrznego wpływające na funkcjonowanie organizmu, ze szczególnym uwzględnieniem czynników środowiska naturalnego. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
8. Epidemiologia środowiskowa. Środowisko i zdrowie. Ekspozycja i dawka. Zależność dawka-efekt, dawka-odpowiedź, ocena ryzyka. Czynniki specyficzne w epidemiologii środowiskowej i w medycynie pracy. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
9. Ćwiczenia z umiejętności korzystania z literatury medycznej. Styl życia i dieta. (choroby układu krążenia, nowotwory, próchnica, choroby przewodu pokarmowego). Samodzielne zdobywanie i prezentowanie wiedzy z zakresu dietetyki, higieny i profilaktyki zdrowotnej. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
10. Epidemiologia chorób zakaźnych. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
11. Kolokwium (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
12. Środowisko mieszkaniowe. Zanieczyszczenia wewnętrz pomieszczeń. Podstawy zagrożeń zdrowotnych związanych ze środowiskiem mieszkaniowym (i/lub pracowniczym). Zespół chorego budynku i schorzenia związane z budownictwem. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
13. Wybrane przykłady skutecznej profilaktyki chorób. Szczepienia ochronne. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
14. Zakażenia szpitalne – epidemiologia. Zasady higieny stanowiska pracy w zawodach medycznych, szczególnie osób pracujących w gabinecie stomatologicznym. Higiena rąk. Mycie i dezynfekcja rąk. Choroby brudnych rąk – ćwiczenia z wykorzystaniem lampy. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)
15. Kolokwium poprawkowe, odrabianie zaległości. (2,3 godz. lekcyjnych = 1h 45min)

Ćwiczenia – nie dotyczy

Inne – nie dotyczy

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Bonita R, Beaglehole R, Kjellström T. *Basic Epidemiology*. 2 ed. Geneva: World Health Organization; 2006 [Available from: http://whqlibdoc.who.int/publications/2006/9241547073_eng.pdf]
2. Dietz E, Badavinac R. *Safety Standards and Infection Control for Dental Hygienists*. Albany, NY: Delmar; 2002
3. Chattopadhyay A. *Oral Health Epidemiology. Principles and Practice*. Sudbury, MA: Jones & Bartlett Publishers; 2011

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. *Atlas of Health in Europe*. 2 nd ed. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2008
2. Hill MK. *Understanding Environmental Pollution*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press; 2010
1. Truswell AS. *ABC of Nutrition*. 4th ed. London: BMJ Publishing Group; 2003

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)
Rzutnik multimedialny, laptop

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Zaliczenie przedmiotów obowiązkowych z I roku takich jak:

Anatomia człowieka, Podstawy chemii medycznej, Zdrowie publiczne.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania, jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

1. Obecność na wszystkich seminariach lub ewentualnie uzupełnienie wiedzy i odrobienie opuszczonych zajęć (nie więcej niż 2).
2. Aktywność w czasie zajęć i podczas pracy w grupach.
3. Zaliczenie wszystkich przeprowadzonych kartków /niezapowiedzianych/.
4. Zaliczenie kolokwium (pisemne) – pytania otwarte i pytania o charakterze otwartego testu – typu: wymień, zdefiniuj pojęcie, wyjaśnij, uzupełnij zdanie. Zadania problemowe, zadania rachunkowe np. obliczanie zapotrzebowania energetycznego i współczynników stosowanych w epidemiologii) interpretacja uzyskanych wyników i danych źródłowych.
5. Przygotowanie i wygłoszenie przynajmniej 1 referatu /prezentacji/ na zadany temat.
6. Egzamin pisemny /test/- zaliczenie na ocenę pozytywną.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem)
Bardzo dobra (5,0)	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 90 % pytań testowych Bardzo dobra znajomość zagadnień przedstawionych na seminariach oraz w podręcznikach literatury podstawowej i uzupełniającej. Swobodne poruszanie się w obszarze problemów z dziedziny stomatologii społecznej, higieny i epidemiologii. Rozumienie i umiejętnie wyjaśnianie zależności między określonymi czynnikami (czynnikami ryzyka), a występowaniem określonych zjawisk zdrowotnych. Interpretacja danych źródłowych i sprawne rozwiązywanie bardziej skomplikowanych zadań i problemów.
Ponad dobra (4,5)	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 85% pytań testowych Bardzo dobra znajomość zagadnień przedstawionych na seminariach oraz w podręcznikach literatury podstawowej i uzupełniającej. Dobre rozumienie zjawisk z dziedziny stomatologii społecznej, higieny i epidemiologii. Właściwa interpretacja danych źródłowych oraz sprawne rozwiązywanie zadań i problemów.
Dobra (4,0)	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 75% pytań testowych Dobra znajomość zagadnień przedstawionych na seminariach oraz w podręcznikach literatury podstawowej i uzupełniającej. Właściwa interpretacja danych źródłowych oraz rozwiązywanie większości zadań i problemów.
Dość dobra (3,5)	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 70% pytań testowych Znajomość zagadnień prezentowanych na seminariach i wiedzy przedstawionej w pozycjach literatury podstawowej w stopniu dobrym. Umiejętność interpretacji danych źródłowych i rozwiązywania podstawowych, prostszych zadań i problemów.
Dostateczna (3,0)	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 60% pytań testowych Znajomość zagadnień prezentowanych na seminariach i wiedzy przedstawionej w pozycjach literatury podstawowej w stopniu dostatecznym. Umiejętność rozwiązywania i interpretacji podstawowych, prostszych zadań i problemów.

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Higieny WL UMW

ul. J. Mikulicza-Radeckiego 7, 50-345 Wrocław

tel.: +48 71 784 1502, faks: 71 784 1503

e-mail: wl-10@umed.wroc.pl

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Prof. dr hab. Krystyna Pawlas

tel. +48 71 784 15 01

e-mail: krystyna.pawlas@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i Nazwisko	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	wykonywany zawód	forma prowadzenia zajęć
Krystyna Pawlas	prof. dr hab. n. med.	nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki higienista	seminaria
Agata Kawalec	dr n.med.	nauki medyczne	nauczyciel akademicki lekarz	seminaria
Jakub Krzeszowiak	dr n. o zdr.	nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki ratownik medyczny	seminaria
Anna Kawalec	lekarz	nauki medyczne	doktorant lekarz	seminaria
Małgorzata Chowaniec	lekarz	nauki medyczne	doktorant lekarz	seminaria
Fryderyk Menzel	lekarz	nauki medyczne	doktorant lekarz	seminaria

Data opracowania sylabusa

26.06.2019 r.

Syabus opracował(a)

Dr Iwona Markiewicz-Górka

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Prof. dr hab. Krystyna Pawlas

KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY

kierownik

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....

